

SÁMIID RIEKKASEARVI
Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Cuonamánnu • Vuoratjismánno • Voerhtje • April 2009

Svenska Samernas Riksförbund, Magasinsgatan 7, 903 27 UMEÅ, tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se

Årets pristagare

Det är nu hög tid att nominera årets pristagare som skall presenteras på Landsmötet. Det är ni som medlemmar som nominerar de pristagare som sedan styrelsen kommer att fatta beslut om. I likhet med förra året kommer vi att utse tre pristagare:

- Årets samiska företagare
- Årets samiska ungdomsföretagare
- Årets samiska hederspris.

Priserna består i första hand av äran men ett penningpris på 10 000 kronor för de två första kategorierna kommer att utdelas. För alla tre priserna utdelas diplom.

Årets samiska företagare:

Pristagaren är en person (man eller kvinna) som under året uppvisat framgångar som företagare, framgångarna behöver inte nödvändigtvis mätas, även om detta naturligtvis är en fördel, i form av en ekonomisk resultatutveckling. Andra faktorer av betydelse kan vara:

- Innovationsförmåga och vilja till förnyelse
- Starkt entreprenörskap
- God förebild
- God företrädare för den samiska kulturen etc

Pristagaren kan vara verksam inom renskötseln och/eller inom någon annan samisk näring.

Årets samiska ungdomsföretagare:

Pristagaren är en ung person (man eller kvinna), under 25 år, som uppvisat framgångar som företagare. I likhet med årets samiska företagare så är det kanske inte i första hand förmågan till att snabbt generera ekonomiska resultat som är den viktigaste variabeln. Faktorer av betydelse är:

- Innovationsförmåga och vilja till förnyelse
- Starkt entreprenörskap
- God förebild för andra ungdomar
- God företrädare för den samiska kulturen etc
-

Årets samiska hederspris:

Priset vänder sig till en person som gjort förtjänstfulla insatser för att sprida inspiration och kunskaper av betydelse

för utvecklingen av samiskt näringsliv och samiskt samhällsliv. Pristagaren kan vara same eller inte same, man eller kvinna, ung som gammal.

Uppvakning med Miljöminister Andreas Carlgren

SSR träffade miljöminister Andreas Carlgren fredagen den 17/4. På mötet deltog ordförande i SSR, PG Idivuoma, förbundsdirektören i SSR, Anders Blom samt ordföranden i Jákkákaska sameby, Lars-Åke Spiik.

På mötet presenterade SSR den forskning som bedrivits i nära samarbete mellan SSR och SLU samt inte minst den traditionella kunskap som Sveriges renskötare har gällande rovdjurens påverkan på renskötseln. Den kunskap som idag finns visar entydigt på att rovdjurstrycket nu nått en sådan nivå att många samebyar riskerar att deras renhjordar kollapsar, d v s att någon tillväxt av antalet renar inte sker som kan kompensera rovdjursuttaget. Det finns motsvarande situation i Finland där enligt finska jordbruksdepartementet sex renbetesdistrikt har drabbats av inledande kollaps/sammanbrott av en lokal renhjord. På mötet med miljöministern diskuterades också de ekonomiska konsekvenserna för rennäringen på grund av rovdjuren.

På mötet framförde miljöminister att SSR kommer att få möjlighet att kommentera den kommande rovdjurspropositionen innan den är färdig.

SSRs strategiska rovdjursprojekt

SSR har nu börjat arbetet med att bygga upp ny kunskap inom rovdjursområdet. Två personer, Nila Jannok och Mirja Lindberget, har projektanställts för att besöka samtliga samebyar och tillsammans med dem beskriva rovdjursituationen med alla dess konsekvenser. Det underlag som nu kommer fram, och som skall användas i kontakten med myndigheter, kommer att bli en viktig information för att bl.a. spåra risken för kollaps i en samebys renhjord.

Rovdjursprojektet syftar också till att ta fram underlag som skall kunna användas i det fortsatta arbetet med att argumentera för toleransnivåer gällande rovdjursskador på

samebynivå. I vår rovdjurspolicy talar vi om toleransnivåer på 5 %, d v s att en sameby skulle kunna klara att 5 % av vinterhjorden äts upp av rovdjuren.

I-Renslakt

Arbetet med att utveckla ett nytt datasystem för slakt och prisstöd har nu kommit igång. Under projektledaren Jan Kemi håller SSR nu på att identifiera de samarbetspartner som kommer att finnas i detta projekt. Vi hoppas inom kort kunna utse de företag som skall leverera tjänster samt det slakteri som skall delta i försöket.

Samernas Landsmöte i Arjeplog 9 -11 juni

Nu är det hög tid att anmäla sig till Landsmötet. I år kommer Samernas Landsmöte att hållas i Arjeplog. Ombudsmötet genomförs den 9 juni, Landsmötet genomförs den 10 - 11 juni.

Årets huvudtema för Landsmötet 2009 är därför ”**Samerna - Urfolk och Minoritet**”. Andra frågor som kommer att diskuteras är bland annat hur ni som medlemmar ser på **SSR och dess roll i det framtida Sápmi**. Har vi inom organisationen gemensamma värderingar som vi tillsammans kan både dela och bygga framtiden på? Arbetar SSR med rätt frågor?

Under ombudsmötet hålls några miniseminarier där ni har möjlighet att diskutera **framtidens sameby** samt hur framtidens renskötselverksamhet påverkas av olika **markupplåtelse**. Vi kommer också att på ett seminarium visa ett nyutvecklat **informationspaket** som skall kunna användas i bl.a. sameföreningarnas verksamheter. Under ombudsdagen kommer vårt nya projekt/branschorganisation **Renlycka** att genomföra ett inspirationsseminarium med renkött i centrum.

Några frågor som vi återkommer till i år igen är **rovdjursfrågan, stämningen av staten** gällande jakt- och fiskerätten, **Renbeteskonventionen** med Norge samt **vindkraft och andra exploateringar av Sápmi**.

På onsdag kväll kommer vi som vanligt att arrangera en **festmiddag med dans och underhållning**. Arjeplog kommun kommer att bjuda på middagen för landsmötesdeltagarna. Under festmiddagen kommer vi att dela ut **årets hederspris, årets företagspris samt årets pris till en framstående ung samisk företagare**. Till dansen spelar Amigo och dit är ni alla välkomna även om ni inte deltar i Landsmötet.

Samernas Landsmöte är öppet för alla så även de som inte är utsedda som ombud är välkomna att delta på de punkter som intresserar. Ombudsdagen är endast för ombud.

Motioner till Landsmötet

Motioner till Landsmötet ska vara SSR tillhanda senast 8 maj antingen med post eller till ssr@sapmi.se

Renlycka

- Planeringen inför Smaklust i Stockholm den 21 till 23 augusti pågår och åtta renköttförädlings företag kommer att delta som representanter för småskalig livsmedelsproduktion i montern för region Sapmi.
- Kvalitetsgruppen träffas den 12 maj i Umeå för att påbörja arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsfrågor inom ramen för kvalitetssigillet, Renlycka.
- Slow Foods universitet i Italien besöker samiska och ickesamiska livsmedels- och förädlingsföretag i Jämtland den 15 till 17 maj. Under dessa dagar besöker de även Gaaltije, Sametinget och Njarka sameläger. Samiskt informationscentrum kommer att i ett föredrag berätta om den samiska kulturen. Samernas utbildningscentrum deltar med representant för att diskutera framtida samarbete för utveckling av mat hantverk.
- Den 27-29 maj arrangeras en studieresa ”Fjällets råvaror” om förädling av främst renkött. Resan startar i Ås utanför Östersund och går genom Strömsunds kommun till Lierne och Hattfjelldal. Resan avslutas med ett besök hos Tärna Vilt innan hemfärd till Ås. Resan är ett samarbete mellan SSR´s projekt Renlycka och Interregprojektet Söka Gammalt - Skapa Nytt. Studieresan vänder sig i första hand till samiska företagare. Drygt 80 inbjudningar har gått ut till företag och blivande företagare i Sápmi.
- Under vecka 19 och 20 genomförs demonstrationer av renkött i tre butiker i Stockholm i samarbete med Idre Ren.

Våga

Boka in konferensen ”Våga! I Kiruna helgen den 21-23 augusti. Det är ett samarrangemang mellan SSR och Svenska tornedalings riksförbund STR-T. Ungdomsstyrelsen har beviljat pengar för det här projektet som är treårigt, och den första konferensen kommer alltså att vara på Ripans Camping i Kiruna. Under den här konferensen kommer vi att belysa makt ur olika synvinklar med föreläsningar, workshop. Dessutom kommer vi även ha kul! Är du intresserad av att ha försäljning eller

information under konferensen kan du boka ett bord kostnadsfritt .

Män, kvinnor, ungdomar är välkomna. Mer information kommer på vår hemsida. Har du idéer om vad du vill konferensen ska innehålla hör gärna av dig till Ellacarin Blind.

SSR söker affärsutvecklare/företagscoach

SSR söker i samarbete med ALMI Nord en

affärsutvecklare/företagscoach som har erfarenheter av att arbeta med affärsutveckling och företagscoachning av små och medelstora företag. Vi söker en person med utbildning och kunskaper med inriktning på ekonomi, marknadsföring och entreprenörskap med betoning på Norrlands inland. Det är en stor fördel om du har erfarenheter av samiska näringar, gärna med erfarenhet av eget företagande. Uppdraget kommer att inledas under 2009 men kan under vissa förutsättningar komma att förlängas. Tillträde 1 september. För ytterligare information hänvisas till Näringshandläggare Helén Larsson, tel 090-14 11 84 eller Förbundsdirektör Anders Blom 090-14 11 26. Ansökan insändes senast 25 maj till SSR, Magasinsgatan 7, 903 27 Umeå eller ssr@sapmi.se

SSR söker projektledare för Renlycka

Anita Boström som har arbetat hos oss i projektet kommer att sluta eftersom hon har fått ett annat arbete. SSR söker därför en projektledare med övergripande ansvar som ska arbeta för att öka marknadens intresse för renkött och renköttprodukter. Resultatet skall märkas i form av ökad lönsamhet i hela renköttbranschen, högre förädlingsgrad och en fortsatt ökad efterfrågan.

Anställningen är en projektanställning, i första hand i tre år, med möjlighet till förlängning. Tjänsten är placerad vid SSR:s kansli i Umeå.

Arbetsättet skall vara präglad av en entreprenörsvilja, kompetensen skall innehålla både teoretiska och praktiska erfarenheter från kött och livsmedel i allmänhet samt renkött i synnerhet – gärna i ledande ställning. En fördel är kunskaper om samisk kultur, språk och rennäring.

Övrig information lämnas av Förbundsdirektör Anders Blom, tel. 090-14 11 80 eller 070-514 44 80. Ansökan insändas senast den 15 maj till SSR, Magasinsgatan 7, 903 27 Umeå, eller ssr@sapmi.se.

Möten under april

- 12 maj Möte i Luleå om förslag till renbeteskonventionen med Norge
- 12 maj Föreläsning Hattfjeldal samecenter om projektet: Samiska kvinnors företagande
- 13-14 maj Ordförandekonferens i Norrbotten
- 18 maj Invigning av DO, Stockholm. Integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni inviger.
- 26 maj Invigning av Samiskt center i Gällivare
- 26 maj Connect Sápmi träff. Jokkmokk.
- 27 maj Jämställdhetsrådet, Stockholm
- 28-29 maj Seminarium ”Rock Art in Sápmi.” Lycksele och Umeå

Medlemsregistret

Kom ihåg att anmäla dig till SSR:s medlemsregister. Syftet med registret är att kunna förhandla om rabatter och förmåner för våra medlemmar. Det är av stor vikt att så många som möjligt anmäler sig till registret för att vi ska kunna visa hur många medlemmar vi är. Maila sameby/förening, namn, adress, personnummer och e-post till ssr@sapmi.se
Varmt välkommen med din anmälan.

Nytt ombud för Den samiska minnesfonden

Dorotea pastorsexpedition utfärdar nu också minnesblad för Samiska minnesfonden. Tel nr dit är 0942-142-30. De andra ombuden och mer hittar du på hemsidan www.samiskaminnesfonden.se

Telefonnummer

PG Idivuoma		070-651 81 76
Anders Blom	090-14 11 26	070-514 44 80
Malin Brännström	090-14 11 83	070-649 29 84
Helén Larsson	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Stefan Johansson	090-14 11 85	070-399 31 59
Björn Linder	090-14 11 80	070-336 26 16
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Anita Boström	090-14 11 73	070-248 07 30
Ol-Johán Sikku		070-171 80 34
Niila Jannok		070-398 65 85
Mirja Lindberget		073-656 61 68

Syftet med nyhetsbrevet är att ge löpande information om vad som händer i projektet VindRen. Det är ett forum för att informera om genomförda och kommande aktiviteter inom projektet. Nyhetsbrevet kommer ut ca fyra gånger per år.

Vindkraft och rennärning samarbetar i unikt projekt

Projektet VindRen är som det hörs på namnet ett projekt om vindkraft och rennärning. Projektet har beviljats stöd av Energimyndigheten och är ett samarbetsprojekt mellan branschorganet Svensk Vindenergi och Svenska Samernas Riksförbund. Projektet VindRen kommer att pågå under 2009, 2010 och 2011. Konsultföretaget Enetjärn Natur AB är anlitade för att utföra delar av arbetet.

Det övergripande målet med projektet VindRen är att hitta hållbara lösningar för samexistens. Avsikten är också att utbyggnaden av vindkraften ska skapa gemensam nytta för både projektörer och samebyar.

För att nå målet kommer manualer med riktlinjer att tas fram för de olika moment som ingår i projektering, anläggning och drift av vindkraftanläggningar inom renskötselområdet. Manualerna kommer att publiceras löpande under de tre projektåren.

I projektet kommer även kunskapsfördjupningar att göras och seminarier och utbildningsdagar att genomföras.

Projektet VindRens målgrupp är vindkraftprojektörer och samebyar, kommuner, länsstyrelser samt andra myndigheter ex Sametinget, Svenska Kraftnät och Energimyndigheten.

Referensgruppens första möte

VindRens referensgrupp hade sitt första möte den 9:e mars i Stockholm. Referensgruppen kommer att ha en rådgivande funktion i projektet. Referensgruppen består av; Fredrik Dahlström, Energimyndigheten; Tomas Fransson, Sveaskog; Ewa Hedkvist Petersen, Vindkraftssamordnare, Anna Hövenmark, Jokkmokks kommun; Johan Lindberg, Länsstyrelsen i Västerbottens län; Patrik Lundberg, Östra Kikkejaure sameby; Staffan Niklasson, Vindkompaniet; Tommy Norgren, SVIF; Anna Skarin, forskare, SLU; Ragnhild Svonni, Sametinget; Göran Lindström, Skellefteå Kraft Elnät.

Kalendarium 2009

7-8 maj: Presentation av VindRen projektet under den Nationella vindkraftskonferensen i Kalmar

17, 18, 19 aug: Utbildningsdag vid Råshön vindkraftpark (17/8), Kälom; Bleikevare vindkraftpark, Dorotea (18/8) samt vid Dragalidens vindkraftpark, Långträsk (19/8), för samebyarna om vindkraft

8 okt: Referensgruppsmöte i Sorsele

8-9 okt: VindRens första seminarium, i Sorsele

Förslag och erfarenheter

Har du förslag på vad projektet VindRen borde ta upp eller erfarenheter inom området vindkraft och rennärning som du tycker att vi borde ta del av, kontakta Stina Lundström på 090-71 09 57 eller på stina@enetjarnnatur.se

Hemsidor

Löpande information om projektet hittar ni på www.svenskvindenergi.org och www.sapmi.se